

Către:

Spitalul

În atenția Managerului unității

Ref:

Creșterea veniturilor salariale ale personalului nemedical - TESA

Salarizarea adecvată și echitabilă a lucrătorilor din sănătate este unul dintre obiectivele fundamentale ale Federației „Solidaritatea Sanitară” din România (FSSR), în calitate de federație sindicală reprezentativă la nivelul sectorului Sănătate. În același timp suntem convinși că salarizarea adecvată este importantă și pentru dvs., în calitate de unitate angajatoare.

În mod evident, cea mai bună soluție de atingere a acestui obiectiv o constituie acordarea creșterilor salariale convenite, prin prevederi legale exprese, dublate de finanțarea acestor creșteri salariale. Începând din anul 2015 până acum am reușit să facem acest lucru în mod semnificativ, înregistrând doar două limitări:

- a) Nu am reușit să obținem la nivel național acordarea salariilor de bază corespunzătoare anului 2022 pentru toate categoriile de salariați încă din anul 2018. În acest moment cea mai mare întârziere o avem față de personalul nemedical – TESA, urmat de personalul auxiliar sanitar. Precizăm însă că am sugerat încă din anul 2018 utilizarea unor soluții locale pentru a compensa nereușita parțială de la nivel central.
- b) Am înregistrat câteva întârzieri (de câteva luni) în finanțarea creșterilor salariale aferente anilor 2019 și 2020. Aceste întârzieri au fost compensate cu prisosință de disponibilitățile financiare create de mecanismul mutării contribuțiilor implementat în anul 2018 („dubla finanțare” a contribuțiilor).

Pentru a urgenta ajungerea la un nivel rezonabil de echitate suntem nevoiți să analizăm toate soluțiile adiționale. Având în vedere faptul că interesul este în egală măsură al dvs., soluțiile adiționale pot fi implementate cu ajutorul dvs. Totodată, împreună trebuie să avem grijă ca intervențiile de acest tip să nu încalce un principiu esențial pentru sectorul sanitar: *primum non nocere*.

Analizele desfășurate de specialiștii Federației „Solidaritatea Sanitară” din România (FSSR) coroborate cu cele efectuate de membrii Consiliului Experților în Legislația Muncii din Sănătate (CELMS) au evidențiat existența a două posibilități de compensare etică (raportat la cele convenite prin acordarea salariilor de bază prevăzute de Legea 153/2017 pentru anul 2022) a veniturilor personalului nemedical – TESA:

- I. ***Acordarea stimulentei lunare*** prevăzute de Legea 95/2006.
- II. ***Încadrarea personalului nemedical – TESA pe Anexa nr. VII din legea 153/2017***

FSSR consideră că toate demersurile trebuie făcute cu conștientizarea avantajelor și a dezavantajelor, respectiv a riscurilor aferente. Pentru a facilita evaluarea posibilităților și înțelegerea riscurilor vă prezentăm o scurtă analiză a fiecăreia dintre cele două variante.

I. Acordarea stimulentei lunare

Recomandarea noastră, lansată încă din anul 2018, este de a compensa impactul negativ al întârzierii creșterii salariilor de bază pentru unele categorii de lucrători prin intermediul stimulentei lunare prevăzute de Legea 95/2006 la:

- art. 193, alin. 6.1 pentru unitățile din subordinea Ministerului Sănătății
- art. 199 alin. 2 pentru restul spitalelor.

Interpretărilor care sugerează că aceste stimulente ar putea să vizeze doar personalul medical le pot fi opuse cu ușurință faptul că legiuitorul utilizează formula „personalul medical și de specialitate” combinat cu rațiunea acestor instrumente financiare și cu contextul actual, ele generând suficiente argumente pentru a le utiliza în cazul tuturor categoriilor de lucrători.

În sprijinul acestei interpretări poate fi reținut și faptul (de notorietate) că unele unități publice de sănătate au recurs la această soluție încă din anul 2018, fără a întâmpina obiecții din partea diferitelor controale. De asemenea, poate fi relevant faptul că utilizarea acestui instrument de recompensă financiară a fost prezentată de FSSR atât Ministrului Sănătății cât și Premierului României, fiind evidențiată în mod public și expres de noi în [Planul de satisfacere a revendicărilor aferente Mitingului național al lucrătorilor din sănătate](#).¹

Acordarea stimulentei constituie instrumentul pe care-l aveți la îndemână pentru a elimina dezechilibrele etice generate de întârzierea creșterii salariilor de bază atât în cazul personalului nemedical – TESA cât și în cazul personalului auxiliar sanitar, FSSR solicitându-vă să-l utilizați în acest sens ca soluție prioritară.

II. Încadrarea personalului nemedical – TESA pe Anexa nr. VII din Legea nr. 153/2017

Dezbaterile pe tema acestei soluții sunt corecte din perspectiva obiectivului fundamental: creșterea salariilor de bază pentru personalul nemedical-TESA.

Acest tip de demers/soluție trebuie însă analizat cu atenție și din perspectiva consecințelor posibile și a riscurilor potențiale. Pentru a permite selecția aspectelor pozitive și evitarea celor negative, prezentăm în continuare o analiză a acestei soluții.

1) Este mai avantajoasă încadrarea personalului nemedical- TESA pe Anexa nr. VII din Legea nr. 153/2017?

Pentru marea majoritate a lucrătorilor „Da!”, dacă vom considera că aceștia ar obține nivelul maxim al salariului de bază (răspunsul este „Nu!” în marea majoritate a cazurilor dacă nu este respectată această condiție).

În același timp însă **trebuie să avem în vedere că nu toate categoriilor de salariați ce fac parte din categoria personal nemedical - TESA ar beneficia de o creștere a salariilor de bază prin încadrarea pe Anexa nr. VII, unii urmând chiar să ajungă la o scădere a acestora.**

La prima vedere am putea considera că acest risc ar putea fi anulat prin evitarea încadrării pe Anexa nr. VII a celor care ar putea înregistra un nivel mai mic al salariilor de bază. Problema este însă că angajatorul este obligat la o interpretare unitară a legii, fiind ținut să încadreze toți lucrătorii din această categorie profesională în aceeași anexă (ba chiar toți lucrătorii din unitate, după cum vom arăta într-una din secțiunile următoare).

2) Încadrarea personalului nemedical-TESA pe Anexa nr. VII din Legea nr. 153/2017 are următoarele riscuri:

¹ <https://solidaritatea-sanitara.ro/planul-de-satisfacere-revendicarilor-aferente-mitingului-national-al-lucratorilor-din-sanatate/>

a) Nu este clară forma de încadrare a fiecărui salariat pe această Anexă.

- Deciziile date de instanțe până acum nu conțin precizări în acest sens. Deși toți salariații ce fac parte din categoria personal nemedical -TESA se așteaptă (în mod legitim) la o creștere a salariilor de bază, aceasta nu este garantată automat de încadrarea lor în Anexa nr. VII.

b) Încadrarea în grila din Anexa nr. VII se face:

- Între limitele minime și cele maxime ale grilei în baza rezultatelor obținute la evaluarea anuală. Or, în absența unor criterii relevante și a unei proceduri obiective de evaluare salariile de bază ale acestor lucrători pot fi influențate de decizii subiective.
- *Sub condiția încadrării în buget.* Asta înseamnă că absența sumelor necesare în buget aduce în discuție posibilitatea scăderii salariilor de bază până la nivelul minim al grilei.

3) Mărimea salariului de bază garantat se reduce la nivelul minim al grilei.

Salarizarea în baza anexelor nr. VIII și II din legea 153/2017 prezintă avantajul garantării pentru lucrător a nivelului salariului de bază acordat. Prin comparație, în cazul salarizării pe anexa nr. VII este garantat doar nivelul minim al salariului prevăzut în grilă, diferența până la nivelul maxim depinzând de rezultatul evaluării și de existența resurselor financiare în bugetul unității.

5. Din punct de vedere juridic situația acestei soluții nu este clară, această ambiguitate generând riscuri la adresa salariaților. În acest sens trebui reținute următoarele aspecte:

- Există o serie de argumente juridice tari împotriva acestei posibilități.
- Este drept că celor dintâi le poate fi opusă o serie de hotărâri ale unor instanțe care au obligat spitalele să salarizeze lucrătorii (care le-au dat în judecată) pe anexa nr. VII din Legea nr. 153/2017.
- Poate fi însă relevant și faptul că acestora din urmă le poate fi adus drept contra-argument riscul intervenției unei decizii de interpretare (rezultatul unui recurs în interesul legii) a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

6. Această soluție aduce cu sine riscuri pentru alte categorii de salariați

Deoarece utilizează sintagma „personalul”, fără a se referi doar la personalul nemedical - TESA, Anexa nr. VII prevede implicit faptul că toți salariații unei unități trebuie să fie încadrați (sau nu) conform prevederilor ei, nefiind posibil ca unii să fie salarizați pe altă anexă. Aplicarea întocmai a prevederilor din Anexa nr. VII, acolo unde se decide încadrarea conform ei a salariaților, presupune salarizarea inclusiv a personalului medical conform acestor grile. Asta ar însemna însă semnificative reduceri ale salariilor de bază pentru salariații care nu fac parte din categoria personal nemedical - TESA.²

7. Această soluție generează o serie de probleme etice. Sunt relevante următoarele aspecte ce relevă încălcarea unor principii etice:

- a. *Deoarece Anexa nr. VII organizează salarizarea doar pe nivele de studii, fără însă a opera diferențele necesare în cadrul aceluiași nivel de studii, ea uniformizează salariile de bază.* Cu alte cuvinte, ea elimină următoarele forme de diferențiere a salariilor de bază:

² În acest punct devine evidentă consecința interpretării juridică *reductio ad absurdum*, ea evidențiind riscul de a se considera că Anexa nr. II nu ar putea fi aplicată unor categorii de personal din sănătate deși ea are prevederi exprese exact pentru acele categorii de salariați.

- *Diferențierile generate de gradațiile de vechime.* Deoarece gradațiile de vechime sunt considerate ca fiind incluse în salariile de bază, salariul de bază al salariaților cu vechime maximă poate fi egal cu cel al salariaților abia încadrați.
 - *Diferențele generate de încadrarea pe diferite grade profesionale.* Deoarece Anexa nr. VII nu include existența gradelor profesionale, toți salariații dintr-o profesie ar urma să aibă același salariu de bază, indiferent de gradul profesional.
- b. Singura diferențiere posibilă între salariile de bază în cadrul Anexei nr. VII este cea generată de evaluare.
- c. Deoarece percepția valorii câștigurilor salariale este dependentă și de comparația cu câștigul altor lucrători aflați în situații similare, putem anticipa că această soluție va genera o serie de nemulțumiri firești din partea salariaților aflați în zona gradațiilor și categoriilor profesionale maxime posibile.

8. Deoarece *Anexa nr. VII tratează diferit salariile acordate în unitățile aflate în subordinea autorităților publice centrale ce cele acordate unităților aflate în subordinea autorităților publice locale*, încadrarea pe această anexă va amplifica tabloul inechităților din sectorul public de sănătate prin acordarea unor salarii mai mari pentru personalul nemedical - TESA din spitalele aflate în subordinea Ministerului Sănătății, față de aceeași categorie de salariați din spitalele aflate în subordinea autorităților publice locale.

În concluzie,

Vă rugăm să ne sprijiniți în acțiunea de corectare a diferențelor de creștere a salariilor de bază prevăzute de Legea nr. 153/2017, utilizând instrumentele prezentate în acest document. Date fiind informațiile prezentate, FSSR recomandă cu prioritate acordarea stimulentei, acestea oferind cel mai mare nivel de protecție împotriva unor riscuri majore. Credem că utilizarea instrumentelor de recompensă financiară ar trebui să vizeze, în ordinea priorității, personalului nemedical - TESA și personalul auxiliar sanitar. În măsura în care există disponibilitățile financiare necesare ele ar trebui să fie utilizate și pentru a compensa diferite venituri neîncasate (în special cele generate de neraportarea tuturor sporurilor la salariile de bază aflate în plată) ale altor categorii de personal.

Având în vedere discuțiile inițiale din cadrul negocierilor declanșate cu Guvernul României, sperăm ca durata utilizării acestor instrumente să fie cât mai scurtă, astfel încât unitatea dvs. să beneficieze rapid atât de reglementarea situației prin intermediul instrumentelor tradiționale cât și de finanțarea acestor creșteri ale salariilor de bază.

Cu stimă,

**Manager,
Rotilă Viorel**

